

A Nemzetközi Amnesztia Ügynökséghez (Amnesty International) A világ közvéleményéhez

Miután a romániai nemzeti kisebbségek jogainak megszegésével kapcsolatban leveleket küldtem a felső pártvezetőséghez, az RSZK állami szervei olyan légkört teremtettek körülöttem, ebben az országban rám váró olyan jövőt sejtettek, ami kényszerít, hogy a nemzetközi közvéleményhez forduljak segítségért.

Karánsebesből Marosvásárhelyre való hazatérésem után (amit több hónapi munkanélküliség követett), 1978 szeptemberében meglátogatott egy biztonsági tiszt, s tudomásomra hozott bizonyos dolgokat. Igyekezett meggyőzni arról, hogy mondjak le a leveleimben kifejtett eszméimről, hogy az elvtársak igen hálásak lennének, ha egy cáfolatot közölnék a sajtóban, s ha magatartásomat megváltoztatnám. Kérdésemre, hogy mi történne, ha megtagadnám igényeik kielégítését, kihallgatóm az állambiztonsági és hivatalos szervek rendelkezésére álló technikai eszközökről beszélt, mint a: kancerogén szerek, röntgen- és lézerbesugárzás stb.

A következőket válaszoltam: tudom, hogy ezernyi eszköz áll rendelkezésükre, amivel ellenfelüket felszámolhatják. Meggyőződésem, hogy képesek ilyen büntetésekre. Bármilyen történet, nem vonom vissza azokat, amiket részletesen kifejtettem a levelekben, illetve a Központi Bizottságban s más-más szinten lefolytatott vitákon. Nem vonom vissza, azon egyszerű oknál fogva, hogy senki nem győzött meg a levelekben, ill. a szóbeli vitákon kifejtett eszmém helytelenségéről.

A fenyegetés nem lepett meg, mert nem először hallottam. 1978 februárjában a KB-ban is megfenyegetett Ilie Verdet, Petre Lupu, Teodor Coman és Vincze János - közvetlenül leveleimnek nyugaton való publikálását követően. Közölték velem, hogy ha nem fogadom el a karánsebesi száműzetést, nem felelnek a személyes biztonságomért.

Bár ideiglenes megoldásként beleegyeztem a karánsebesi tartózkodásba, a veszély nem múlt el. Kampányt szerveztek ellenem, az ország bizonyos polgáraitól fenyegető és befeketítő leveleket kaptam, melyeket - magától értetődik - a belbiztonságiak eszeltek ki. Az állambiztonsági szervek sok nyugati személyiségnek küldtek ezekből a levelekből, melyeknek nyilvánvaló célja az volt, hogy állításaim elveszítsék hitelüket, hiszen „komolytalan, bomlott erkölcsű és gyengeelméjű” vagyok. Számos levélíró utólag mentegetőzött személyesen vagy kerülő úton helytelen magatartása miatt, melyre a szekuritáé kényszerítette.

1978. június 25-én, Karánsebestől ötven kilométerre, Bukarestbe utaztunkban, ellenem és feleségem ellen merényletet kíséreltek meg.

Néhány hete orvosi vizsgálat alatt állok; panaszaimmal marosvásárhelyi, kolozsvári, csíkszeredai specialistákhoz fordultam. A szimptómák a következők: 1978 novemberétől kezdődően hosszan tartó aluszékonyságba eszem, nappal fáradtságot éreztem, amit hányinger, fejfájás, ájulás követett. A vizsgálat során kiderült, hogy vörös vértesteim 52%-nyi „hemocrit”-tal szaporodnak (ami az én esetemben 5.980.000 vértestnek felel meg). Anyósom, Emma Kralnál ugyanezek a számok: 50%, ill. 5.750.000. Megjegyzem, hogy anyósomnál ez a szám lassan 43%-ra (azaz 4.945.000-re) csökkent. Az én esetemben 48%-nál állapotodott meg, ami 5.520.000 vörös vértesttel egyenlő. Figyelembe véve a gyakori fenyegetéseket, meggyőződésem, hogy romlott egészségi állapotom, és a családomé úgyszintén, a besugárzásnak köszönhető. Nyilvánvaló, hogy nem áll rendelkezésünkre olyasmi, mellyel a gyanút bizonyíthatnánk.

A helyzet tisztázására szükség lenne egy külföldi, tárgyilagos specialisták által végzett vizsgálatra. Természetesen ki kell hagyni a dologból a román állambiztonságot, amely felelős a helyzetért.

Ezért útlevelet kérek a magam és a családom részére, hogy kompetens külföldi intézetekben kezeljenek, vizsgáljanak ki bennünket, hogy pihenhessünk, hogy egészségünk megjavuljon.

Romániában mindez lehetetlen. Állandó gyalázkodásoknak vagyunk kitéve, járásomat-kezelésemet éjjel-nappal figyelik; ellenőrzik családi, baráti, hivatalos telefonbeszélgetéseimet. (...)

Komoly okom van rá, hogy aggódjam feleségem, Helga és kislányom, Ingrid egészségéért. (...)

Végeredményben a nemzetközi közvélemény támogatását kérem e dolog tisztázására. Románia határain kívül bármely nemzetközi orvosi vizsgálatnak alávetjük magunkat, én is, családom is. Viszont kategórikusan visszautasítom a román hatóságok bármilyen vizsgálatát, nem bízva bennük.

Befejezésképpen megjegyzem: támogatója vagyok minden csoportnak, amely az igazságtalanságok, az erőszak ellen harcol, és a vallásos, szakszervezeti, családegyesítési jogok tiszteletben tartásáért küzd - a Helsinkiben elfogadott dokumentumok szellemében.

Ellenzek bármilyen nemzeti, faji megkülönböztetést, bármely társadalomban, bármely emberi közösség keretén belül.

Különben leghőbb vágyam, hogy ezek megvalósuljanak Romániában is. Ezért érzem olyannyira igazságtalannak, ha „nacionalistának” titulálnak, „a rendszer ellenségének, a nemzetközi imperializmus szolgálatába szegődött árulónak, a nyugati rádióállomások és sajtó kiszolgálójának”. Határozottan visszautasítom ezeket a jelzőket. Egész tevékenységem bizonyítja, hogy nem vagyok a román nép ellensége. A javát akarom, azt, hogy boldoguljon. De ehhez a bizalom légköre szükséges, ami nélkül sem román, sem magyar, sem német, sem más állampolgára az országnak nem lehet boldog.

Marosvásárhely, 1979. május 15.

Király Károly
(fordítás)

A fenti szövegekben néhol az ismétléseket kiküszöbölő és a lényegét *nem* érintő rövidítéseket eszközöltünk. E rövidítések helyét minden esetben megjelöltük.

(Ara-Kovács Attila)